



ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я



ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

51 тиждень

(18 - 24.12.2023)

Дата випуску:

26.12.2023

www.phc.org.ua

fb.com/phc.org.ua

Резюме за 51 тиждень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 422,6 на 100 000 населення, що на 12,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та менше на 2,6% аналогічного показника минулого тижня.
- В 10 (40%) регіонах України зафіксовано регіональне географічне поширення вірусів грипу; в системі рутинного та дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 16,8%.
- Зареєстрований 171 пацієнт, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник – 267,2 на 100 000 населення, та 159 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,3%.
- В системі дозорного епіднагляду визначені віруси SARS-CoV-2, бокавіруси, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.
- Протягом звітного тижня профілактичні щеплення проти грипу отримали 4 839 осіб, із них 3 686 особи із груп медичного та епідемічного ризиків.
- Зареєстровано два летальних випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР);
- В системі рутинного та дозорного епіднагляду сталося 43 летальних випадки серед осіб із позитивними результатами тестування на визначення антигену SARS-CoV-2.

Резюме з початку сезону по Україні

- З 2 жовтня до 24 грудня 2023 року на ГРВІ перехворіло 1,7 млн осіб (4,9%), що на 33% більше аналогічного періоду сезону 2022-2023 років. Питома вага дітей серед захворілих становить 56,1%.
- З початку поточного сезону в системі рутинного епіднагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 в 95,9% випадках, в інших випадках визначені віруси грипу та респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- З початку сезону зареєстровано 4 летальних випадки унаслідок грипу.
- Від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 123 685 осіб, з них 77 261 – особи з групи медичного та епідемічного ризику, що становить 0,9% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (50 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) Польща та Словаччина повідомили про середню інтенсивність епідемічного процесу; Білорусь, Молдова та Угорщина – про низьку активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу доповіли з Білорусі, Польщі та Угорщини, про локальне – із Словаччини; в Молдові зареєстроване регіональне поширення.

На звітному тижні інформацію щодо реєстрації випадків захворюваності на грип не надала Румунія (рис. 1).

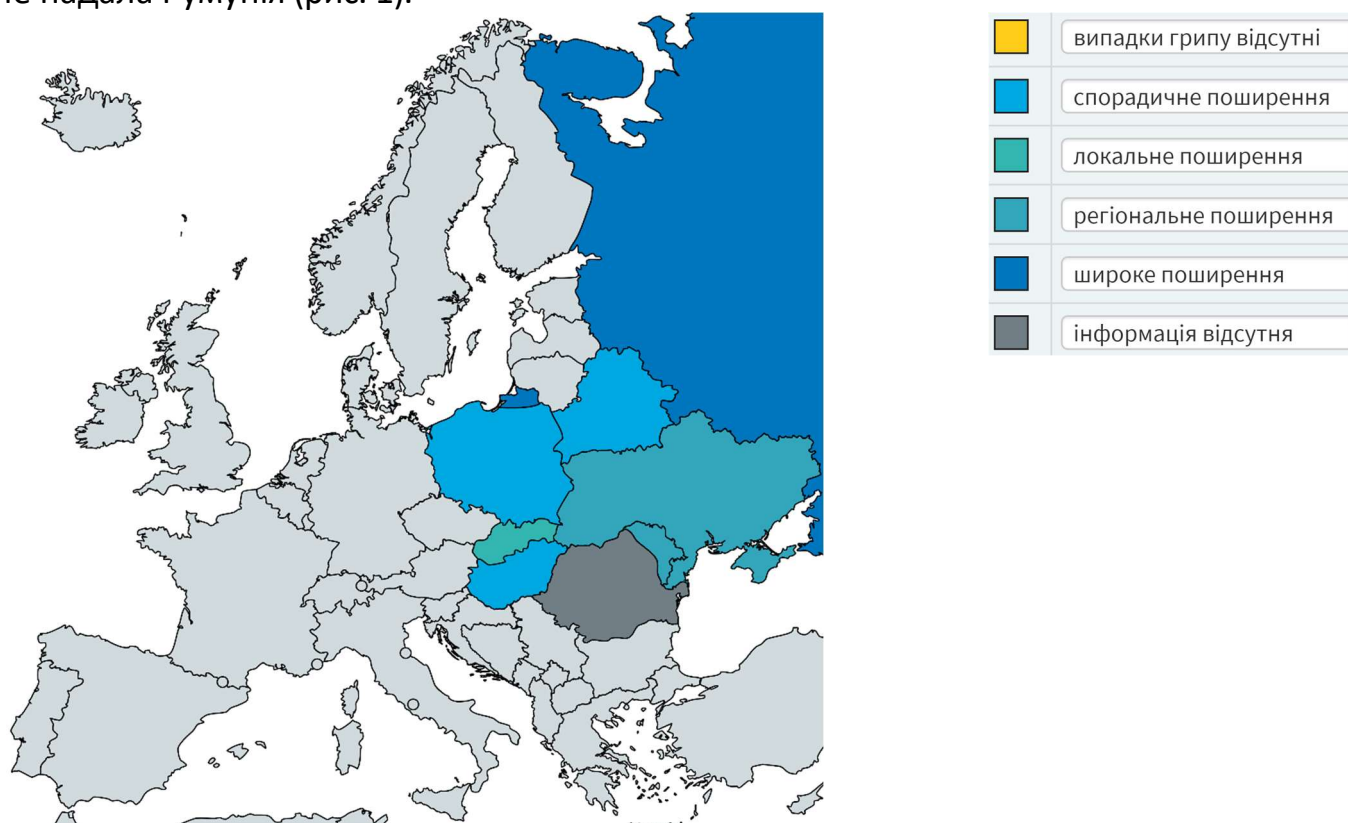


Рис. 1. Згідно даних щодо географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 50 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 49 тижні 2023 року взяли участь у Європейському проекті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Великобританія (Шотландія), Італії, Нідерландах та Португалії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, а в Данії, Німеччині, Швейцарії – помірне перевищення рівня. Оцінка від EuroMOMO для європейських країн-учасниць показує підвищений рівень надлишкової смертності у віковій групі від 75 до 84 років.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах Європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Треба врахувати, що результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

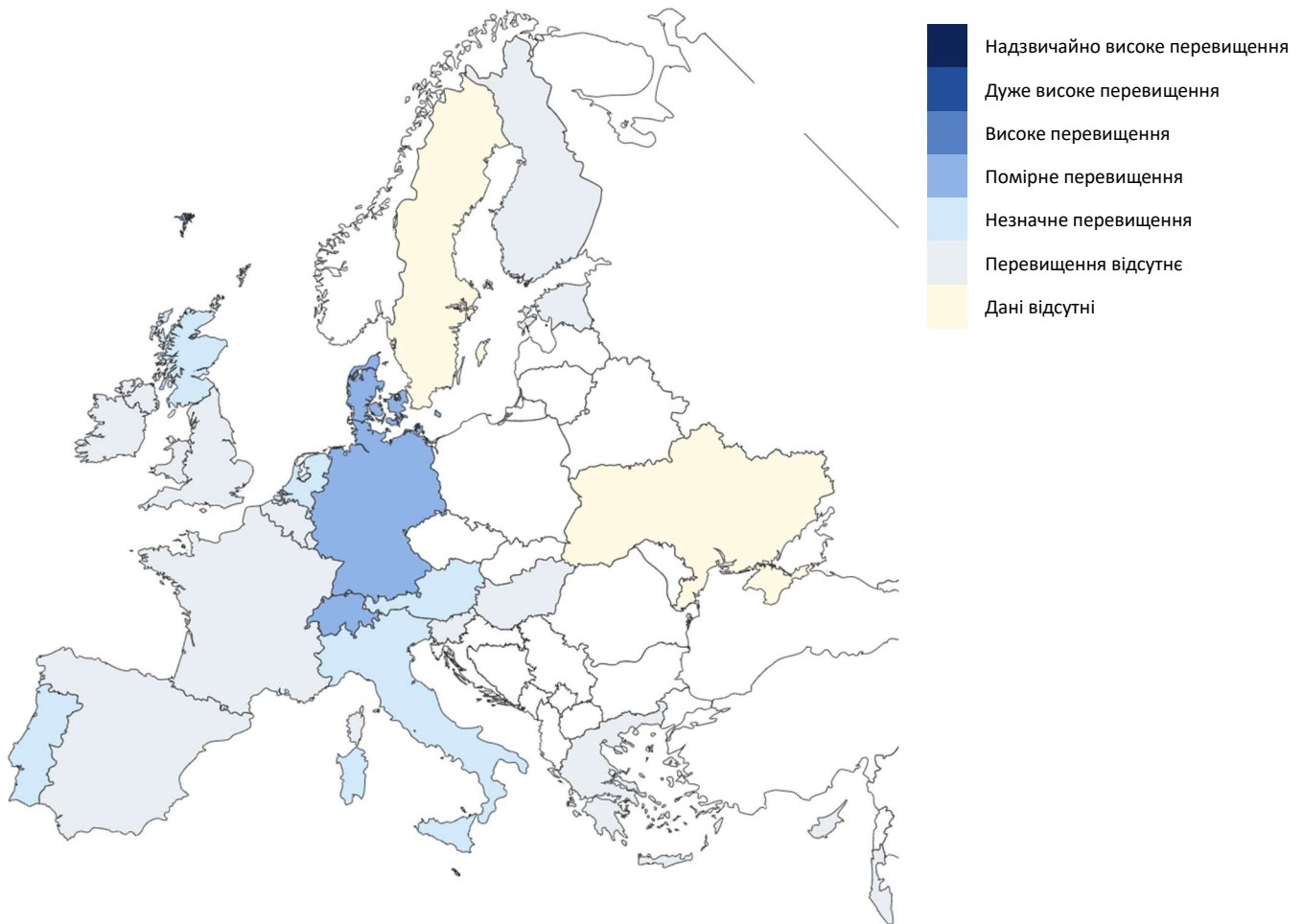


Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи з щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах ЕуроМОВО та субнаціональних регіонах, що надають дані, 49 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 51 тиждень 2023 року надані закладами охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховане на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіло 152 073 особи, із них 85 023 – діти віком до 17 років. Питома вага дітей серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ становить 55,9%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 422,6 на 100 000 населення, що на 12,5% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та менше на 2,6% аналогічного показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності – стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами або регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу

² Інтенсивний показник захворюваності розрахований згідно кількості населення за даними Державної служби статистики України

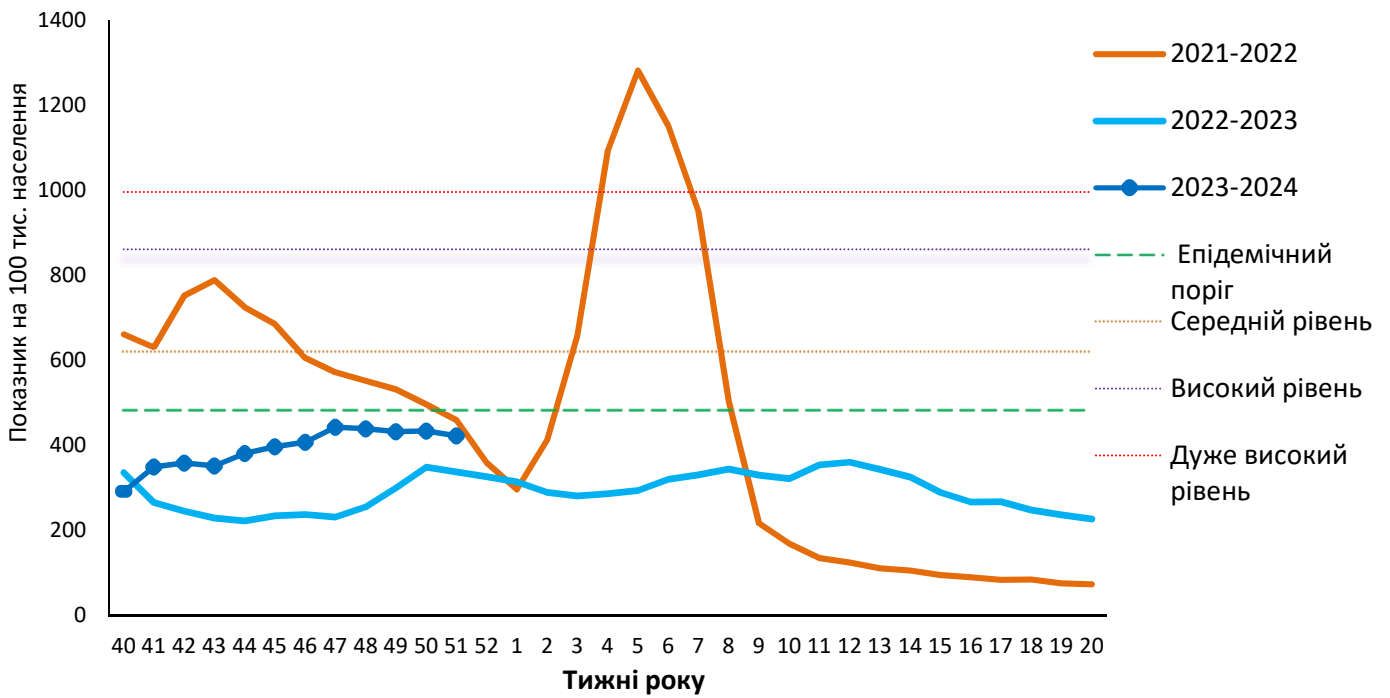


Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порогу, 51 тиждень 2023 року

На рисунку 4 показаний розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ. Перевищення епідемічного порогу середнього рівня зареєстровано в Житомирській, Івано-Франківській та Чернівецькій області. В інших регіонах України ситуація стабільна, зберігається неепідемічний рівень.

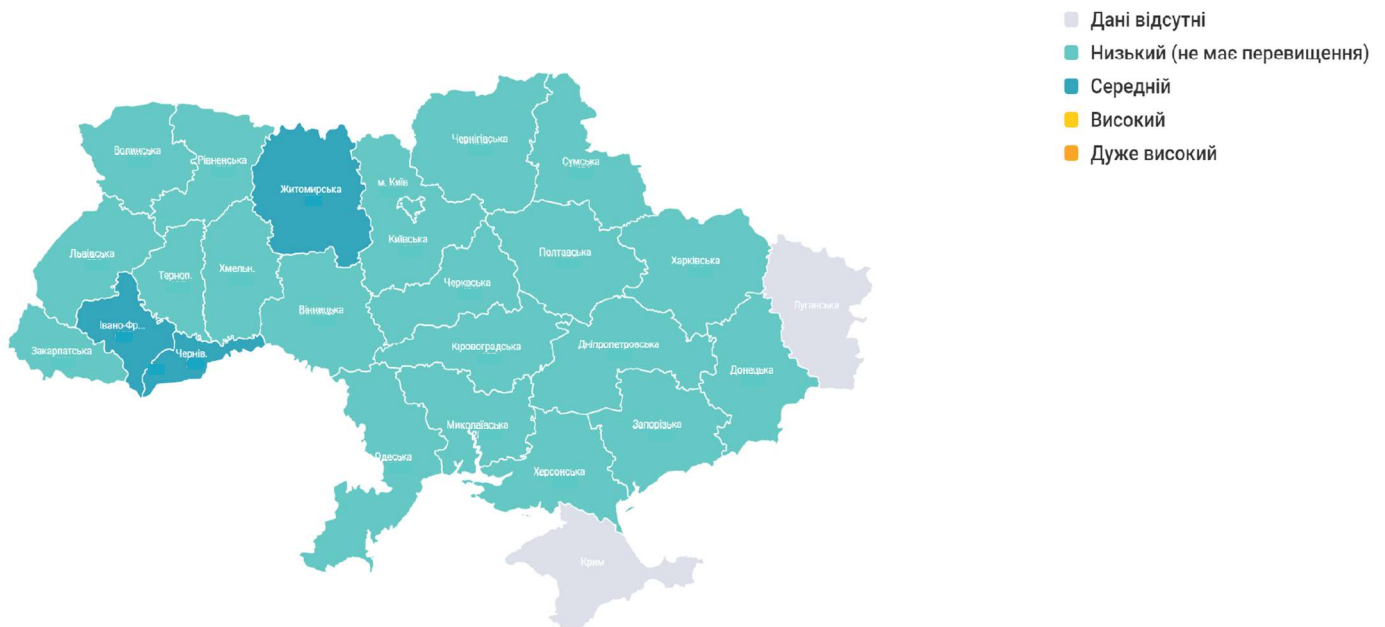


Рис. 4. Розподіл регіонів України за рівнями епідемічної активності захворюваності на ГРВІ, 51 тиждень 2023 року

З 18 до 24 грудня було госпіталізовано 4 684 особи (3,1% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), із них 2 303 – діти до 17 років, що становить 49,2% серед госпіталізованих. За звітний тиждень у Івано-Франківській області зареєстровані 2 летальні випадки внаслідок грипу; в обох випадках визначено фрагменти РНК вірусів грипу типу А не субтипований.

За даними рутинного епіднагляду на звітному тижні серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигену SARS-CoV-2 встановлено 8 709 випадків захворювання на COVID-19. У структурі ГРВІ питома вага захворюваності на COVID-19 становить 5,7%, що на 1% менше від показника минулого тижня. Від загальної кількості пацієнтів із COVID-19 госпіталізовано 1 870 (21,5%) осіб.

За звітний тиждень серед дітей до 17 років зареєстровано 993 лабораторно підтверджених випадки COVID-19, що порівняно з попереднім тижнем менше на 20%. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримало 357 дітей, що становить 19,1% від госпіталізованих осіб із COVID-19, із них 6 дітей віком 0-17 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епіднагляду протягом звітного тижня було зареєстровано 43 особи, які померли із позитивним діагнозом COVID-19; всі померлі старше 30 років.

В системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ при дослідженні зразків матеріалів на респіраторні групи інфекцій від 3 735 пацієнтів в 801 (21,4%) випадку визначено парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси. Із всіх позитивних знахідок віруси SARS-CoV-2 визначені в 768 (95,9%) випадках.

В Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Тернопільській, Хмельницькій областях та місті Києві серед 402 пацієнтів із підозрою на грип в 72 (17,9%) зразках матеріалів визначені віруси: 64 зразках матеріалів віруси грипу типу А не субтипований, в 3 зразках А(Н1)рdм09) та в 5 випадках визначено віруси грипу типу В.

За 51 тиждень проти грипу вакциновано 4 839 осіб, зокрема 3 686 із них - особи з груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 5).

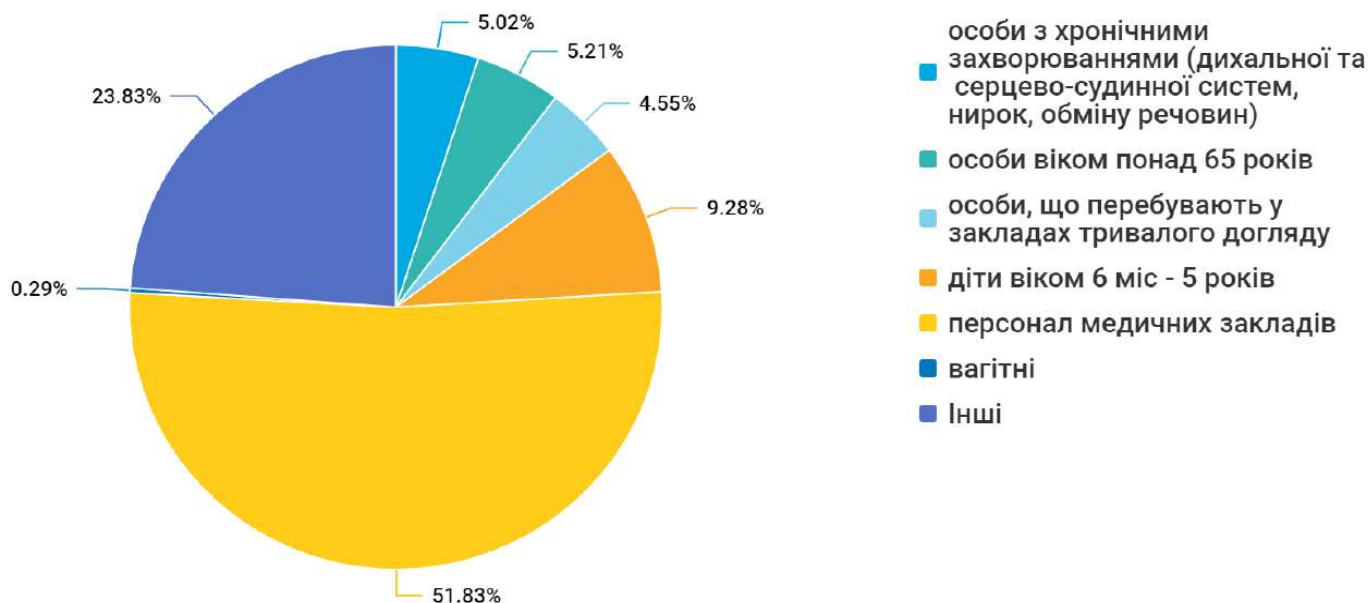


Рис.5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу станом на 51 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюється у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ – Київ, Суми та Чернігів, схід – Дніпро та Харків, південь – Запоріжжя та Одеса, захід – Львів, Рівне та Чернівці, центр – Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 51 тижня 2023 року зареєстрований 171 пацієнт, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 198,9 на 100 000 населення, що на 9,9% менше показника минулого тижня. Навпаки серед дітей віком до 17 років показник захворюваності порівняно з минулим тижнем збільшився на 12,5% і становить 506,5 на 100 000 населення.

З-поміж 171 пацієнта із ГПЗ у 73 (42,7%) осіб було відібрано зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами дослідження 73 зразків матеріалів в 35 (47,9%) випадках отримано позитивні результати. В ПМСД Кіровоградської, Сумської областей та місті Києві в зразках матеріалів від пацієнтів із ГПЗ визначені віруси грипу типу А не субтиповані, в Чернівецькій області – віруси грипу типу А не субтиповані та В (табл. 1).

З початку епідемічного сезону від 1 897 пацієнтів із ГПЗ лабораторно досліджено 819 (43,2%) зразків матеріалів, отримані позитивні результати у 240 випадках – 29,3% (рис. 6).

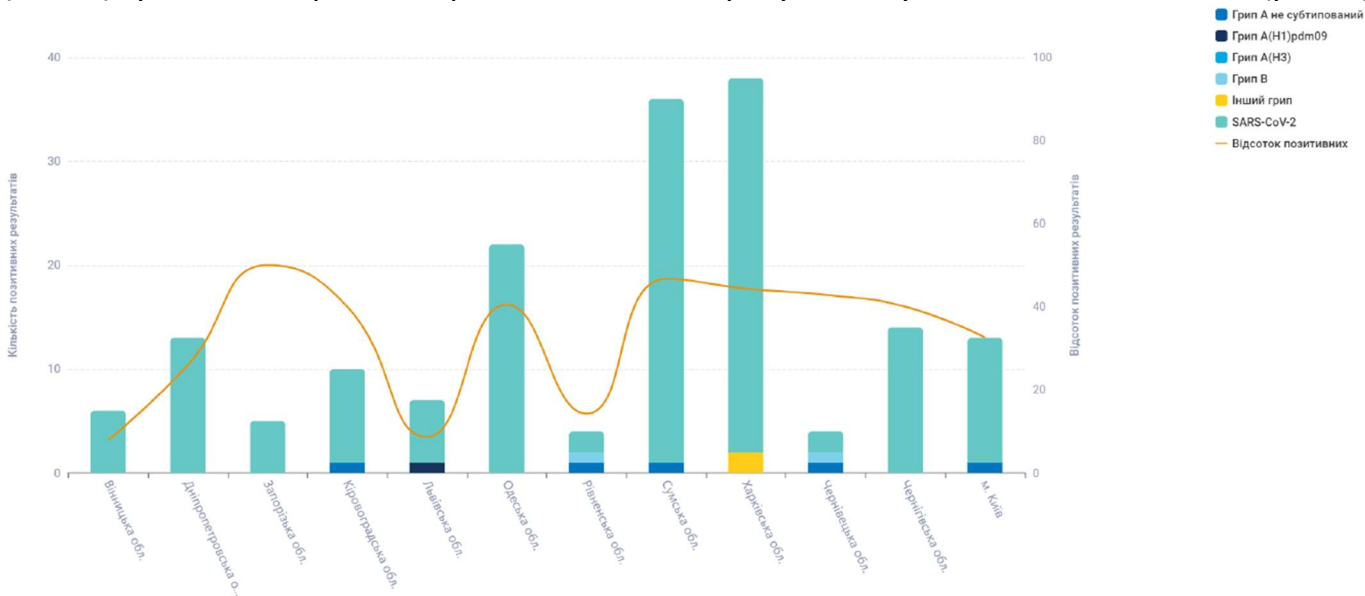


Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 51 тиждень 2023 року)

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 159 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 75 (47,2%) – діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,3%.

З-поміж 159 випадків ТГРІ у 72 (45,3%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 72 зразків матеріалів у 36 (50%) випадках отримано позитивні результати. В дозорній лікарні Рівненської області в зразках матеріалів від 3 пацієнтів із ТГРІ визначені віруси грипу типу В; віруси грипу типу А не субтиповані визначені в дозорних лікарнях Чернівецької (1) області та міста Києва (3) (табл. 1).

З початку епідемічного сезону з-поміж 1 332 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 611 (45,9%) зразків матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 172 (28,2%) випадках (рис. 7).

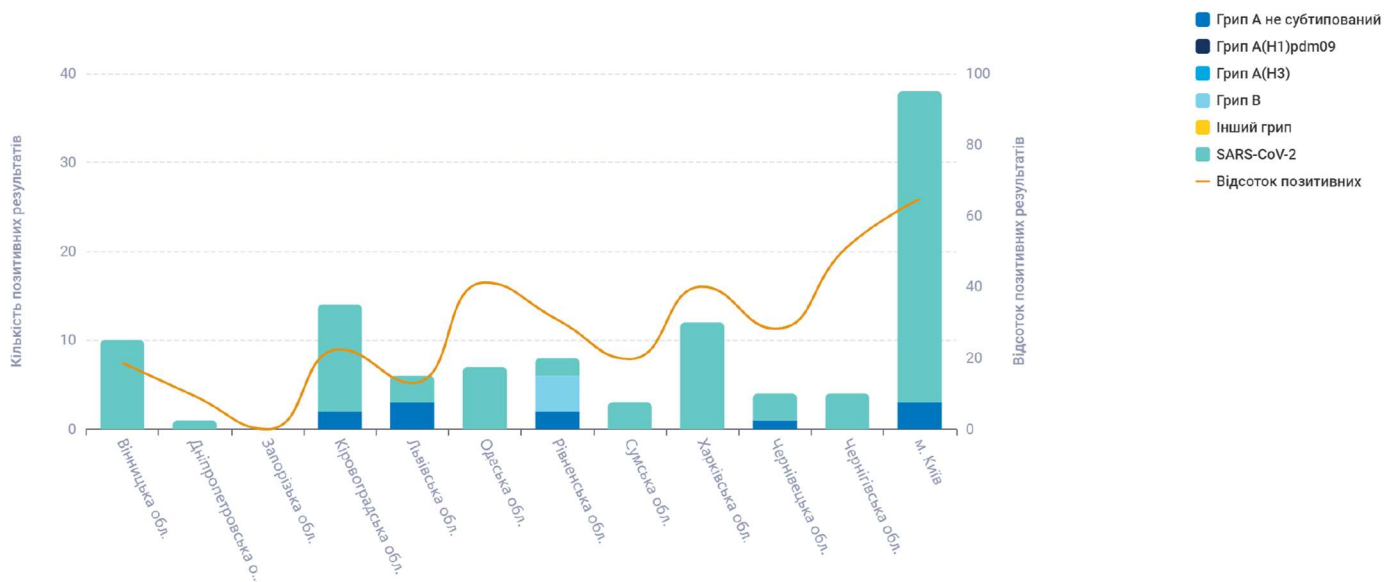


Рис. 7. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024 (станом на 51 тиждень 2023 року)

Таблиця 1. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 51 тиждень 2023 року

Показники	Звітний тиждень		Всього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Всього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	73	72	145	819	611	1 430
Кількість позитивних зразків, абс.знач. (%)	35 47,9%	36 50%	71 49%	240 29,3%	172 28,2%	412 28,8%
Кількість вірусів грипу, % від числа позитивних	13 37,1%	7 19,4%	20 28,2%	16 6,7%	15 8,7%	31 7,5%
А, % від числа позитивних на грип	10 76,9%	4 57,1%	14 70%	12 75%	11 73,3%	23 74,2%
А(Н1)рdm09	2	0	2	3	0	3
А(Н3)	2	0	2	2	0	2
А не субтиповані	6	4	10	7	11	18
В, % від числа позитивних на грип	3 23,1%	3 42,9%	6 30%	4 25%	4 26,7%	8 25,8%
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, % від числа позитивних	22 62,9%	29 80,6%	51 71,8%	224 93,3%	157 91,3%	381 92,5%
Парагрип	0	0	0	11	8	19
Аденовіруси	6	5	11	24	11	35
RS-віруси	3	14	17	9	28	37
Риновіруси	3	5	8	16	10	26
Бокавіруси	1	1	2	3	3	6
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	1	0	1
Метапневмовіруси	2	1	3	10	7	17
SARS-CoV-2	7	3	10	149	90	239
Інші респіраторні збудники	0	0	0	1	0	1